

Wes-Kaapse
Regering

Weskaap Onderwysdepartement
Kurrikulum (VOO)

REKENINGKUNDE HERSIENING 2025

Graad 12

KWARTAAL 3 Werkboek

Kwartaal 3-onderwerpe:

- Begrotings
- BTW

TOETS JOU KENNIS

BEGROTINGS

Skryf jou keuse neer, gekies uit die opsies tussen hakies gegee.		Antwoord
1.	Die netto wins-voorspelling vir die volgende drie maande sal in die (kontantbegroting / geprojekteerde staat van omvattende inkomste) verskyn.	
2.	Die rede vir die opstel van 'n kontantbegroting is om (interne beheer te verbeter / korttermyn kontantbehoefes vooruit te skat)	
3.	Huurinkomste vir die volgende 3 maande is begroot vir R8 000, waarvan R2 000 vooruitbetaal word. Die bedrag vir Huurinkomste in die Geprojekteerde Staat van Omvattende Inkomste sal (R6 000 / R2 000 / R8 000) wees.	
4.	Kredietverkope sal in die kontantbegroting as (kontant van debiteure / betalings aan krediteure) getoon word.	
5.	(Oninbare skulde / Kontant van debiteure) sal in die Geprojekteerde Staat van Omvattende Inkomste getoon word.	
		(5)

Berekeninge vir Begrotings

Vorsien die formules vir die volgende: (bedrae hoef nie getoon te word nie):

	Berekening	Formule
6.	Netto kontantsurplus in 'n begroting	
7.	% winsgrens bereik	
8.	Gemiddelde debiteure-invorderingsperiode in dae	
9.	Gemiddelde krediteure-betalingsperiode in dae	
10.	Vuurproefverhouding	
		(5 x 2) (10)

BTW (Belasting op toegevoegde waarde)

WAAR / ONWAAR (Herskryf die ONWAAR stellings sodat dit waar sal word)

	Stelling	W/O	Korrekte stelling
1.	Die Standaard BTW-koers in Suid-Afrika in 2024 is 16%.		
2.	Alle goedere en dienste is onderhewig aan die standaard BTW-koers.		
3.	'n Besigheid met 'n omset van meer as R1 miljoen moet vir BTW registreer.		
			(3 x 2) 6

Voltooi die tabel deur 'n merkie in die korrekte kolom te maak.

Transaksie	BTW ingeskryf as		Invloed op BTW betaalbaar aan SAID	
	Uitset -BTW	Inset BTW	Vermeerder	Verminder
4. Verkope van goedere				
5. Aankoop van vaste bates				
6. Kleinkasbetalings				
7. Oninbare skulde ingevorder				
				4

[25]

BEGROTINGS

AKTIWITEIT 1

1.1.

Debiteure-invorderingskedule vir die drie maande geëindig 30 November 2023

Maand	Kredietverkope	September	Oktober	November	
Julie	106 000	12 720			
Augustus	104 500	47 025	12 540		
September	93 000	37 200	41 850		
Oktober	102 000		40 800		
November	111 600				
Totale invordering van debiteure			95 190		7

Berekeninge:

1.2 Berekeninge

(a)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th colspan="2" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Huurinkomste</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Bewerkings</th> <th style="width: 40%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Antwoord</th> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; height: 40px;"></td> <td style="border: 1px solid black;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center; border: 2px solid black;">3</td> </tr> </table>	Huurinkomste		Bewerkings	Antwoord				3
Huurinkomste									
Bewerkings	Antwoord								
	3								
(b)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th colspan="2" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Kontantaankope van voorraad</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Bewerkings</th> <th style="width: 40%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Antwoord</th> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; height: 40px;"></td> <td style="border: 1px solid black;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center; border: 2px solid black;">3</td> </tr> </table>	Kontantaankope van voorraad		Bewerkings	Antwoord				3
Kontantaankope van voorraad									
Bewerkings	Antwoord								
	3								
(c)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th colspan="2" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Betaling aan krediteure</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Bewerkings</th> <th style="width: 40%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Antwoord</th> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; height: 40px;"></td> <td style="border: 1px solid black;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center; border: 2px solid black;">4</td> </tr> </table>	Betaling aan krediteure		Bewerkings	Antwoord				4
Betaling aan krediteure									
Bewerkings	Antwoord								
	4								
(d)	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th colspan="2" style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Leningbedrag wat op 1 Nov 2023 terugbetaal sal word</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Bewerkings</th> <th style="width: 40%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Antwoord</th> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; height: 40px;"></td> <td style="border: 1px solid black;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center; border: 2px solid black;">3</td> </tr> </table>	Leningbedrag wat op 1 Nov 2023 terugbetaal sal word		Bewerkings	Antwoord				3
Leningbedrag wat op 1 Nov 2023 terugbetaal sal word									
Bewerkings	Antwoord								
	3								

(e)	Advertensies		
	Bewerkings	Antwoord	
			3
(f)	Gewone Aandelekapitaal		
	Bewerkings	Antwoord	
			4
1.3.1	Verduidelik waarom Asanda Bpk op personeelopleiding spandeer. Gee EEN rede.		
			2
1.3.2	Wat kan Asanda Bpk doen om te verseker dat hulle opgeleide personeel in hul diens behou? Gee EEN punt.		
			2
1.4	Bestuur is gekritiseer oor hul advertensiebeleid wat nie effektief is nie. Lewer kommentaar deur TWEE aspekte te bespreek.		
			4
TOTAAL:			35

AKTIWITEIT 2

2.1

	KONTANTBEGROTING			GEPROJEKTEERDE STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE		
	Nov. 2019	Des. 2019	Jan. 2020	Nov. 2019	Des. 2019	Jan. 2020
Drukker gekoop						
Waardevermindering						
Advertensies						
Lening ontvang						
Leningterugbetaling						
Rente						

11

2.2

Bereken die % debiteure wat hulle rekeninge vereffen in die 2de maand wat op die transaksiemaand van kredietverkope volg.	
Bewerkings	Antwoord
Bereken die % debiteure wat aan die einde van die 3de maand wat op die transaksiemaand van kredietverkope volg, as oninbaar afgeskryf word.	
Bewerkings	Antwoord

3

4

2.3.1 Die kantoorwerkers is ongelukkig oor die verhoging wat Thembi hulle op 1 Oktober 2019 gegee het. Verduidelik wat sy aan hulle moet sê. Verskaf TWEE punte. Haal syfers of berekeninge aan.

--

6

2.3.2 Thembi betaal haar seun, Jacob, om deelyds matte by klante af te lewer en te installeer. Sy begroot R2,80 per meter hiervoor. Lewer kommentaar op die beheer van hierdie uitgawe. Haal syfers of berekeninge aan.

--

4

2.3.3 'n Nuwe mededinger het op 1 September 2019 in die omgewing begin handel dryf. Verskaf syfers om die impak op verkope in September te illustreer.

--

2

Verduidelik die DRIE besluite wat Thembi in Oktober geneem het in reaksie op die nuwe mededinger. Haal syfers of berekeninge aan.

6

2.3.4 Bereken die bedrag wat sy werklik in November 2019 aan die krediteure sal moet betaal.

Bewerkings	Antwoord

4

TOTAAL: 40

AKTIWITEIT 3

3.1 Identifiseer die:

Prys betaal per aandeel vir die terugkoop van die aandele in Oktober.

Banksaldo aan die einde van September.

3

3.2 Bereken en lewer kommentaar op die persentasie verhoging wat die werknemers in Oktober sal ontvang?

6

3.3

A		Bereken die verwagte kontantverkope vir September 2024.	
	Bewerkings	Antwoord	
			4

B		Invordering van debiteure (Wenk: Doen 'n rowwe invorderingskedule)	
	Kredietverkope	Okt	
	Augustus		
	September		
			7

C		Betalings aan krediteure vir Oktober 2024	
	Bewerkings	Antwoord	
			5

3.4

<p>Die eienaar is nie gelukkig met die huur nie. Hy beplan om die huurooreenkoms te beëindig op 1 Oktober 2016 en die eiendom aan te koop. Hoe sou hy kon betaal vir die eiendom volgens die kontantbegroting?</p>		6
<p>Afgesien van die besparing op huuruitgawes, verskaf TWEE voordele vir die aankoop van die eiendom.</p>		2
<p>Verskaf TWEE nadele vir die aankoop van die eiendom.</p>		2

TOTAAL: 35

AKTIWITEIT 4

4.1

Dink jy dat die werkers 'n rede het om ongelukkig te wees? Bespreek die stelling deur ten minste 2 bedrae in jou verduideliking aan te haal.

Ja / Nee:

Twee aspekte:

9

4.2

Verduidelik aan Jabu watter gedeeltes van die begroting na jou mening vir die boekhouer rede tot kommer gee. Bespreek TWEE aspekte. Haal syfers aan.

6

4.3

Gee aan Jabu raad oor wat sy kan doen om die situasie te verbeter. Bespreek TWEE maatreëls.

6

TOTAAL:

21

BTW

AKTIWITEIT 1

1.1	Bereken die gewegde gemiddelde waarde per musiekstelsel vir die jaar geëindig 30 April 2024. (rond af tot die naaste rand)	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> <tr><td style="text-align: center;">5</td></tr> </table>		5
5				
1.2	Bereken die koste van verkope vir die finansiële jaar geëindig 30 April 2024.	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> <tr><td style="text-align: center;">5</td></tr> </table>		5
5				
1.3	Bereken die bruto wins vir die jaar geëindig 30 April 2024.	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> <tr><td style="text-align: center;">4</td></tr> </table>		4
4				
1.4	Bereken die BTW betaalbaar of ontvangbaar vir die periode Maart en April 2024. Dui aan of die BTW ontvangbaar of betaalbaar is op 30 April 2024.	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> <tr><td style="text-align: center;">7</td></tr> </table>		7
7				
TOTAAL:		<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> <tr><td style="text-align: center;">21</td></tr> </table>		21
21				

AKTWITEIT 2: BTW

2.1

Bereken die bedrag BTW ontvangbaar van OF betaalbaar aan die SAID op 30 Junie 2024. Dui aan of die bedrag ontvangbaar of betaalbaar is.

Ontvangbaar / Betaalbaar:

10

2.2

Die eienaar wil die BTW bedrag op oninbare skulde verander van R900 tot R6 000. Gee EEN rede waarom jy nie met hom saamstem nie.

2

TOTAAL:

21

AKTWITEIT 3

3.1

Neem die foute en weglatings in ag en bereken die BTW-bedrag wat die besigheid moet betaal of ontvang. Dui aan of die bedrag ontvangbaar of betaalbaar is.

Ontvangbaar / Betaalbaar: Betaalbaar

12

3.2

Watter raad sal jy aan Nkosi gee oor hierdie praktyk?. Verskaf TWEE punte.

4

TOTAAL:

16
